

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. II. Aliquot adferuntur rationes, ob quas nobis Deo cum lætitia
seruiendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

tristitia oritur. Talique modo declarat Sanctus Augustinus id, quod Iacob filiis suis dicebat: *Deducetis canos meos cum dolore ad inferos*, Genes 42. versiculo 38. & dicit, Iacob timuisse, ne tristitia, quam haberet ob absentiam Benjamin tantam in illo gigneret apprehensionem, ut in periculum, animæ suæ salutē adduceret. & cum illa in damnatorum infernum descenderet. Hæcque causa est, quod Sanctus Apostolus Paulus illam nos cauere moneat: *No qua radix amaritudinis sursum germinans impediatur, & per illam inquinentur multi*. Quando igitur tanta sint damna & pericula, quæ ex tristitia sequuntur, monent nos tam diligenter Sacra Scriptura & Sancti, ut illam caueamus: id quod non consolationis aut delectationis nostræ causa fit, si enim aliud non subesset; parum referret nos vel lætos vel tristes esse. Hincque tanto pericillam desiderat & procurat diabolus, quod ipsum non lateat, multorum malorum & peccatorum radicem & causam esse.

CAPVT II.

Aliquot adferuntur rationes, ob quas nobis Deo cum lætitia seruiendum.

GAUDETE in Domino semper, iterum dico gaudete: dicit Sanctus Apostolus Paulus. Idem & in Psalmis sæpius inculcat Propheta Dauid: *Lætamini in Domino, & exultate iusti, & gloriamini omnes recti corde. Exultent, & lætentur in re omnes, qui quarunt te. Tubilate Deo omni terra, seruite Domino in lætitia, introi-te in conspectu eius in exultatione. Lætetur cor querentium Dominum*. Et multis aliis locis sæpius nos hortatur, ut Deo in lætitia seruiamus. Hæcque Angeli salutatio erat, dum ad Tobiam ingrederetur: *Gaudium sit tibi semper*. Solitus erat dice-
Rodriguez exercit. pars 2.

re Sanctus Franciscus, diaboli & membrorum eius esse tristari, nostrum vero in Domino gaudere: *vox exultationis & saluti in tabernaculis iustorum*. Nos in suam deduxit domum Dominus, & ex millibus multis elegit, cur ergo tristabimur? Merito nobis sufficere deberet, ut sciamus maximi momenti rem esse cum toties eam commendat & inculcet Sacra Scriptura, & quod altera ex parte perspiciamus magna damna, quæ ex tristitia nasci diximus.

Ut tamen quid addamus, & ad oculum videntes utilitatem evitamus magis; aliquas adferemus rationes, ob quas nobis expedit cum cordis lætitia semper in Dei seruitio versari. Quarum hæc prima fit, quod iubeat Deus: *Non ex tristitia aut ex necessitate, hilarem enim datorem diligit Deus*: Dicit Sanctus Paulus, secundum quod per Sapientem dixerat: *In omni dato hilarem fac vultum tuum*, Ecclesiastic. trigesimo quinto, versiculo undecimo. Sicut in mundo videre est, omnes Principes velle, ut famuli illis cum lætitia seruiant, dumque vident illos languidos & torpentes esse, & demissis auribus & inuitos seruire & cum tristitia; non gratum est seruitium sed fastidium; sic nec Domino Deo gratum est, dum non illi seruitur prompta voluntate & gaudio, sed murmuratione & tristitia.

Annotat Sacra Scriptura, filios Israel ad templi fabricam multum auri, argenti & pretiosorum lapidum prompta voluntate & gaudio obrulisse. *Cum ingenti gaudio*. Et Rex Dauid Deo gratias agit, quod videret populum dona sua magno cum gaudio offerre. Hoc Deus magni æstimat; nec tanti opus, quam voluntatem, qua fit, facit. Et apud homines dici solet, plus esse animum & benignitatem, quam reliqua omnia, illum enim magni facimus, quamuis factum parui momenti sit. Et contra, quantumcunque magnum quid sit, si bono animo & cum gaudio non fiat, non
dd æsti-

S. Francisci dictum memorabile. Psal. 117. 15.

2. Cor. 9. 7. ratio sumitur ex Dei mandato.

1. Paral. 29. 9. & 17.

æstimatur, nec arridet, sed potius ingratorum est: Dicitur & qui dem apte, esse quasi quis lautum cibum apponit, sed ingrato condimento, quod totum ingrati saporis facit.

2. ratio est magna Dei gloria. Hilares declarant se prompta voluntate facere.

Secunda ratio est, quod ad Dei magnam gloriam & honorem cedat, si illi cum gaudio seruiatur. Hoc enim modo quis declarat bona & prompta voluntate se facere, & parum sibi videri, si cum eo, quod vellet facere comparetur. Qui Deo cum tristitia seruiunt, indicant se multum facere, & quod onere obruantur, & quod vix ferendo sint, quod displicet & ingratorum est. Quare vna causarum propter quas Sanctus Franciscus tristitiam in fratrum suoribus videre nolebat, hæc erat, quod ea ipsa indicaret, esse, resistantiam in voluntate, & accediam in corpore ad bonum. Alii vero ex lætitia & hilaritate, quam exhibent, videntur dicere velle, nullius esse momenti quod faciunt, si cum eo, quod facere velent, comparetur, Vt aiebat Sanctus Bern-

Bern. ser. 14. super Cantic.

Opus meum vix unius est hora, et si plus, pro amore non sentio. Quod Deo iucundissimum est, ideoque auditur in Eu-

angelio dicere: Tu autem cum ieiunas,

unge caput tuum, & faciem tuam laua, ne videaris hominibus ieiunans. Dicere vult: ornate, & esto hilaris, ne ieiunare vel aliquid facere videaris. Nolite fieri sicut hypocrita tristes, qui volunt omnibus constare se ieiunare, & aliquid facere. Hic obiter aduertendum, aliquos esse, qui sibi persuadent, vt cum modestia & collectione vadant, eundem sibi esse capite demisso & vultu tristi. Qui errant, dicit Sanctus Leo,

Leo papa ser. 4. Quadrages. Religiosa modestia sit hilaris & modesta hilaritas.

3. ratio proximorum ædificatio.

Tertio non solum hoc in Dei honorem redundat sed & in vtilitatem & proximorum ædificationem & virtutis approbationem. Qui enim hoc modo Deo inseruiunt, valde exemplo suo hominibus per-

suadent, in virtutis via non eam esse difficultatē & molestiā, quā impii imaginantur, dum illos tanta cum suauitate & hilaritate incedere vident: Quo homines, qui ex natura libenter lætantur & hilares sunt, valde excitantur ad virtutem. Ob hanc rationem valde nobis expedit, in nostris ministeriis hilares esse, vt cum proximis agamus, quod finis & institutum nostrum sit animas Deo acquirere. Hac enim ratione acquiruntur, & non solum ad virtutem, sed & ad perfectionē & religionem bene adficiuntur. Constat nobis de aliquibus, qui ob hoc solum mundo valedixerunt, & religioni sese addixerunt, quod lætitiā & hilaritatem religiosorum viderent. Nihil enim hominibus magis optandum, quam cum gaudio & hilaritate hoc æuum transigere & credo, si nosset quanto gaudio bonifruantur Religiosi, mundum incolis inanem futurum, & omnes religionem ingrefuros.

Sed hoc manna absconditum, quod Deus abscondit & reposuit his, quos eligere voluit. Et tibi absconditum hunc thesaurum aperuit, & fratri tuo abscondit, ideoque ille in sæculo mansit, & huc te uocauit Deus vnde infinitæ tibi sunt illi agenda gratiæ.

Quarta ratio ob quam nos lætos esse expedit, hæc est: quod opus plerumque maioris est meriti & valoris, quando cum huiusmodi sit hilaritate & promptitudine: opus enim hoc modo melius & perfectius conficitur. Quod & Aristoteles agnouit, dum ait: *Dilectio perficit operationem, tristitia corrumpit.*

Hincque multum interesse videmus inter eum, qui quid cum delectatione facit, & eum qui inuitus: hic enim nihil aliud respicit, quam vt possit dicere, se fecisse, ille vero incumbit, vt recte fiat, quod facit, & quam optime curat fieri.

His accedit, quod vt ait Sanctus Chrysostomus, animo vigor & lætitia vires

vires addat ad laborandum. Hinc aiebat Propheta Dauid: *Viam mandatorum tuorum cucurri; cum dilatasti cor meum.* Lætitia dilatat & extendit cor. Dicit ergo Propheta: Dum mihi hanc lætitiã dedisti qua cor meum dilatatum est, magna cum velocitate sine vlllo impedimento mandatorum tuorum viam cucurri, nec quidquam laboris sensi: *Current, & non laborabunt, ambulabunt, & non deficient:* Et contra tristitia constringit, premit & arctat cor, & non solum operandi voluntatem, sed & vires tollit, & difficile reddit, quod ante cuius facile erat. Ideo & Sacerdos Aaron debilitatem fatebatur, postquam vna vice duos illi filios occidisset Deus, & à Moysè fratre correptus, quod Deo sacrificium non obtulisset, respondit: *Quomodo potui placere Domino in ceremoniis mente lugubri?* Et filii Israel in Babylónico exilio dicebant: *Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena?* Et quotidie experientia ipsa discimus, nobis tristitia occupatis non solum spirituales deficere vires, secundum illud Sapientis: *In maxore animi deicitur spiritus,* sed & corporales, vt quisque pes, & quodque brachium nobis grauissimum esse videatur. Hinc auctores sunt Sancti, ne in tentationibus tristemur, hoc enim cor figure spoliat, & hominem pauidum & pusillanimum reddit.

Ex prædictis alia potest ratio colligi, ob quam Dei famulus, præsertim Religiosus optare debet, vt hilarem agat vitam. Estque hæc, quod dum aduertitur, quæpiam in virtutis & religionis negotio hilarem esse; inde multum satisfieri & spem concipi, talem perseueraturum, & cæpta profecuturum. Dum vero tristis aduertitur, suspicionem & timorem adfert. hunc non perstiturum. Vt dum videmus aliquem sub magno lignorum fascæ, & anhelum & suspirandum incedere, hic subsistere, illic lignum aliquod cadere, & alibi aliud, statim dicitur, hic tanto fasciferendo non est, media via cogetur deponere onus: dum vere videtur hilaris, quasi

cantando cum onere progredi, mox dicitur, hic maius onus istoc onere portare possit. Eodem modo dum quis virtutis & Religionis negocia cum tristitia & molestia obit, & videtur gemere, & oneri succumbere; suspicio est, hunc non perseueraturum: nam semper contra aquæ fluxum remigare & eniti, fit remigum more, estque nimis violentum. Dum autem lætus humilibus & abiectis officiis & aliis religionis exercitiis incumbit, & corporalibus, & spiritualibus, omnia ei leuia & facilia sunt; bonam de se spem dat, fore vt progrediatur, & perseuerat.

CAPVT III.

Culpas ordinarias quibus obnoxii sumus non sufficere, vt lætitiã auferant.

TANTUM à Sanctis fit, nos vsque hilares & lætos esse, vt dicant nobis nec in lapsibus quidem animo cadendum, nec desperandum, tristes & melancholicos esse oportere: quamuis peccatum huiusmodi sit, ob quod iure bono tritari nobis licet, vt statim dicemus; tamen dicit Sanctus Paulus tristitiã hanc temperatam & moderatam esse debere, & inniti indulgentiæ & misericordiæ Dei, ne desperationem & diffidentiam pariat: *Ne forte abundantiori tristitia absorbeat, qui eiusmodi est.* 2. Corinthiorum 2. versiculo 7. Hinc Sanctus Franciscus, qui hanc tristitiã in fratribus suis oderat socium suum, qui tristis erat, reprehendebat dicens, eum, qui Deo seruit, tristem non esse debere, nisi forte ob aliquod ab eo commissum peccatum. Si ergo tale quid (inquit) admiseris, huius te peniteat, & confitere, & à Deo veniam & misericordiam pete, vt priorem tibi restituat lætitiã: *Redde mihi lætitiã salutaris tui, & spiritu principali infirma me.* Eodem & modo Sanctus Hieronymus hunc locum exponit: *Id est, redde*

Ob defectus non est desperandum nec nimis tristandum.

S. Franciscus oderat tristitiã in fratribus suis.

Psal. 50. 14.

Hieronymus.

Id est, redde

dd 2. mihi